

I. DIO: MJESEČNA TEMA

Tema II-4: Osjećaj pripadnosti Franjevačkom svjetovnom redu

Emanuela De Nunzio, FSR: *Pripadnost FSR-u* (br. 14-15)

Autor sažetka i komentara: Ewald Kreuzer, FSR

Pripadnost i poslanje. *Od samih je početaka zadatak Crkve bio ponuditi čovječanstvu Isusovu poruku, naviještati spasenje kao dar darovan cijelome čovječanstvu koje je jednostavno pozvano prihvatiti taj dar ljubavi, te se pridružiti Božjem planu prema kojem svi postajemo živi udovi Crkve rašireni po cijelome svijetu.*

Br. 14. Biti otvoren prema svijetu. U doba globalizacije, Crkva ponovno pronalazi sebe, kao u prvim stoljećima kršćanstva, preuzimajući zadatak naviještanja Isusove poruke čovječanstvu. Danas je golemo područje poslanja: u marginaliziranim dijelovima društva, u prvotnim zajednicama, siromasima u gradskom području, migrantima, izbjeglicama, isključenima... FSR i svako mjesno bratstvo, kao i svaki franjevac, kao “živi udovi Crkve” moraju postati “svjedoci i oruđe svoga poslanja među ljudima” na uvjerljiv način. Svjetovni franjevci pozvani su obratiti pažnju na najslabije i na djela milosrđa. No budite oprezni: “... Neki smatraju da se društveni projekti moraju riješiti vrlo brzo, dok stvari koje se tiču Boga i same katoličke vjere imaju manju važnost. Ipak... iskustvo pokazuje da je najprije potrebna evangelizacija, da treba najprije upoznati Boga Isusa Krista, u njega vjerovati i ljubiti ga, da bi i društveni projekti mogli napredovati, za dolazak pomirenja. Društveno djelovanje i Evandjelje jednostavno su nerazdvojni.” (iz Papinog govora u Regensburgu)

Idimo naprijed i navješćujmo svijetu Radosnu vijest, riječima i djelima, imajući na umu da nismo samo dobrotvorna društvena organizacija. Pozvani smo na izgrađivanje novoga svijeta u bratstvu i zajedništvu: pozvani smo na izgrađivanje kraljevstva Božjega.

Br. 15. Novi oblici djelovanja. *Danas, naše kršćanske dužnosti zahtijevaju nove oblike djelovanja.*

Socio-politička formacija traži od nas da ponovno pročitamo *Gaudium et Spes* (Pastoralnu konstituciju o Crkvi u suvremenom svijetu) te je sagledamo u svjetlu najnovijeg učenja, osobito drugog dijela enciklike Benedikta XVI, *Deus Caritas est*.

Volontersko djelovanje ne treba biti zamjena za brigu države ili javnih institucija, već dopuna postojećem sustavu, nudeći tako svoj doprinos izgrađivanju civilizacije ljubavi (Benedikt XVI u Beču, rujan 2007.)

Pozornost treba posvetiti mladim ljudima koji su osobito izloženi opasnostima nestabilnosti. Oni su spremni konkretizirati svoju “hrabrost da žive i služe”, no trebaju one koji će ih pratiti u potrazi za Isusovim licem.

U području ekologije, mi franjevci pozvani smo izgrađivati ovaj globalizirani svijet u koji svatko može ući, gdje se poštuje stvoreno, ljubi iznad svega i stvara pravedan odnos koji svima omogućava pošten život.

Ekumenizam i međureligijski dijalog temelj su za život u vjeri i odnos s Isusom u kojem smo svi jedno. Potrebno je prigrliti svaku mogućnost da zajedno molimo (gdje god je to moguće) te da pronademo zajedničko područje djelovanja, poput borbe sa siromaštvom, mir i očuvanje stvorenoga u pitanjima vezanima za etiku i okoliš. Što se socijalne pravednosti tiče, tu možemo odmah zajedno koračati.

Poslanje ljudima podrazumijeva pružanje podrške u odricanju i borbi protiv svakog oblika narušavanja dostojanstva osoba. Misijska obaveza svjetovnog franjevca nikada ne smije biti ograničena samo na Svjetski dan misija ili ekonomsku pomoć misijama.

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Kako mi, svjetovni franjevci možemo izgrađivati bratskiji i evanđeoskiji svijet?
2. Koje nove načine djelovanja moramo koristiti u našoj osobitoj misiji kao svjetovnih franjevaca?

II. DIO: DUHOVNI POGLED

**Tema X: Slavlje karizme svetoga Franje:
Pripadanje obitelji “sanjara” i graditelja.
fra Amando Trujillo Cano, TOR**

Mnogo je napisano o Franji Asiškom i mnogi ljudi različitih razdoblja, kultura, jezika, mjesta i obrazovanja su o njemu pisali. Zapravo, iako se on smatrao “neznalicom i nedoučenom osobom” (*Pismo čitavom redu* 39), bio je prva osoba koja je s neopisivim žarom pisala o svom iskustvu Boga koji je ušao u njegov život i preobrazio ga, pozivajući njega i ostale nadahnute njegovim primjerom da žive evanđeoskim načinom života. Neka od njegovih djela, poput *Pjesme brata Sunca*, uči se u talijanskim školama budući da ga se smatra prethodnikom talijanskog jezika. U posljednjih se četrdesetak godina franjevačka bibliografija značajno povećala, a osobito kritička izdanja Franjevačkih izvora koji su prevedeni i objavljeni na nekoliko jezika. Današnje proučavanje tih izvora jasan je znak svezremene važnosti ovog fascinantnog Božjeg trubadura za Crkvu i svijet današnjice. U ovom bismo dijelu željeli predočiti neke crte Franjina života i poruke koje bi mogle zanimati današnje franjevce.

Franjin put obraćenja započeo je kad je Bog pokucao na vrata Franjinih snova opterećenih ljudskom slavom, pozivajući ga da traga za višom slavom, onom koja se dobiva služeći Njemu. Zatim, iskustvo molitvenog razmatranja pred križem u Svetom Damjanu i slušanje Kristovog poziva da izgradi njegovu kuću koja se “ruši”, jasno mu je pokazalo, iako u začecima, put prema poslanju za koje je izabran. Iako je na početku Franjo taj poziv shvatio doslovno te se posvetio izgrađivanju crkvice Svetog Damjana i druge dvije crkvice, njegov evanđeoski način života u bratstvu osvijestio je potrebu za širom obnovom Crkve. Naš franjevački poziv i poslanje također bi trebali biti ukorijenjeni u autentičnom stavu unutarnjeg traganja i hrabroj otvorenosti prema djelovanju Duha Svetoga u nama dok razmatramo, kontempliramo Krista, siromašnog i raspetog, u molitvi i liturgiji te u događajima našega života. To je uvijek isti Krist koji nas poziva da neprestano izgrađujemo, popravljamo i obnavljamo zajednicu vjernika kao sveopći sakrament spasenja. Crkva, kojoj po krsnom posvećenju pripadamo, uvijek je bila blagoslovljena i pred izazovom na različite načine. Svjetovni franjevci su stoga pozvani biti aktivni sudionici zajedništva s hijerarhijom te gajiti “*otvoren i povjerljiv dijalog apostolske plodnosti i bogatstva.*” (*Pravilo FSR-a* 6)

Franjina *Oporuka* ističe već na samome početku kako mu je Gospodin dao milost da čini pokoru iskazujući milosrđe gubavcima. To ga je iskustvo duboko preobrazilo kao i njegov odnos prema onima na rubu društva. Ljubav i plodno služenje siromašnima i bolesnima, onima koji trpe i koji su potlačeni, bila je istaknuta karakteristika mnogih članova i tijela Franjevačkog reda kroz čitavu povijest. U ovom vremenu globalizacije kada većina ljudi živi u siromaštvu i bijedi, svi su franjevci pozvani da budu vjerni svjedoci Božjeg suosjećanja i milosrđa prema svima, osobito onim najmanjima (usp. *Pravilo FSR-a* 13). U istoj *Oporuci* Franjo otkriva da mu je Bog dao braću i otkrio mu poziv da žive “po načinu svetog Evanđelja”. U našem društvu, uvelike obilježenom potpunim individualizmom i podjelom društva, franjevci su također pozvani da svoju braću i sestre prepoznaju kao Božji dar, a ne kao neprijatelje ili prepreke svoga vlastitog ostvarenja. Mnogobrojni muškarci i žene našega vremena preživljavaju bez iskrenog ljudskog odnosa te čeznu za istinskim osjećajem bratstva i solidarnosti usred našeg bezličnog društva. Darovan nam je dragocjen dar koji trebamo njegovati i dijeliti s ljudima našega vremena (usp. *Pravilo FSR-a* 13). Prirodna posljedica Franjinog osjećaja za vjeru i bratstvo bila je duboka sposobnost da sva stvorenja gleda kao braću i sestre, djecu istoga svemogućeg Oca. U modernim vremenima, njegova je ostavština potaknula mnoge franjevce da se aktivno zauzmu u promicanju mira, pravde i dostojanstva stvorenoga. “*Započnimo, braćo, služiti Gospodinu Bogu, jer dosada jedva da smo malo ili ništa napredovali.*” (1Čel 103)

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Što naše bratstvo treba učiniti da bi se bolje upoznalo s Franjevačkim izvorima?
2. Na koji način je Gospodin pokucao na moje najdublje čežnje i snove o sreći?
3. Koji su neki od najbitnijih vidova Franjina života i poruke za naše bratstvo?

III. DIO: SOCIJALNI NAUK CRKVE

II. cjelina: *Kompendij socijalnog nauka Crkve*

Ulomke i pitanja priredio fra Amando Trujillo Cano, TOR

6. dio (od 9): *Načelo solidarnosti*

a. Značenje i vrijednost

192. ... *Nasuprot pojavi međuovisnosti i njezina stalnog širenja, ... i dalje postoje u cijelome svijetu izrazito velike nejednakosti među razvijenim zemljama i zemljama u razvoju, koje se hrane i raznim oblicima iskorištavanja, ugnjetavanja i korupcije koji negativno utječu na cijeli unutarnji i međunarodni život brojnih država. Proces ubrzanja međuovisnosti među osobama i narodima mora pratiti napor na etičko-socijalnom planu koji mora biti jednako tako pojačan kako bi se izbjegle zlokobne posljedice stanja nepravde planetarnih dimenzija...*

b. Solidarnost kao socijalno načelo i kao moralna krepost

193. ... *Novi odnosi međuovisnosti među ljudima i narodima koji su zapravo oblici solidarnosti moraju se preobraziti u odnose usmjerene pravoj i istinskoj etičko-socijalnoj solidarnosti... Solidarnost treba nadalje shvatiti u njezinoj vrijednosti socijalnog načela koje uređuje institucije i na osnovi kojega se strukture grijeha, koje vladaju odnosima među osobama i narodima, moraju nadići i preobraziti u strukture solidarnosti... Solidarnost je također prava i istinska moralna krepost, ne “osjećaj neke neodređene sućuti ili površnog ganuća zbog patnji tolikih ljudi, bliskih ili udaljenih. Naprotiv, to je čvrsta i postojana odlučnost zauzeti se za opće dobro, to jest za dobro svih i svakoga, jer svi smo mi uistinu za sve odgovorni”. Solidarnost se uzdiže na rang temeljne socijalne kreposti jer se smješta u dimenziju pravde, koja je krepost usmjerena općem dobru na najizvrsniji način, i jer je “zalaganje za dobro bližnjega i spremnost da, u evanđeoskom duhu, ‘izgubimo sebe’ radi drugoga, umjesto da ga iskorištavamo, te da ‘mu služimo’, umjesto da ga tlačimo radi vlastite koristi (usp. Mt 10,40-42; 20,25; Mk 10,42-45; Lk 22,25-27).”*

c. Solidarnost i zajednički rast ljudi

194. *Poruka socijalnog nauka o solidarnosti ističe činjenicu da postoje uske veze između solidarnosti i općeg dobra, solidarnosti i opće namjene dobara, solidarnosti i jednakosti među ljudima i narodima, solidarnosti i mira u svijetu. 195.* *Načelo solidarnosti zahtijeva da ljudi našega doba više njeguju svijest o dugu što ga imaju u odnosu prema društvu u koje su uključeni...*

d. Solidarnost u životu i u poruci Isusa Krista

196. *Nesavladivi vrhunac opisane perspektive jest život Isusa iz Nazareta, novog Čovjeka, solidarnog s čovječanstvom sve do “smrti na križu” (Fil 2,8)... U njemu i zahvaljujući njemu i društveni se život može ponovno otkriti – makar i u svim njegovim proturječnostima i dvoznačnostima – kao mjesto života i nade jer je znak one milosti koja je trajno ponuđena svima i koja poziva na više i zauzetije oblike dijeljenja. Isus iz Nazareta pred očima svih ljudi sjajno pokazuje vezu između solidarnosti i ljubavi, prosvjetljujući njezino cjelokupno značenje: “... Tada bližnji nije samo ljudsko biće sa svojim pravima, biće koje je u svojoj srži jednako svima drugima, već on postaje živa slika Boga Oca, otkupljena krvlju Isusa Krista i podvrgnuta trajnom djelovanju Duha Svetoga. Bližnjega treba ljubiti, pa kad je i neprijatelj, istom onom ljubavlju kojom ga ljubi Gospodin...”*

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Kako moje bratstvo može prijeći od osjećaja solidarnosti kao “osjećaja neke neodređene sućuti ili površnog ganuća zbog patnji tolikih ljudi” do zauzetosti za *opće dobro*?
2. Kako život i poruka Isusa Krista pozivaju mene i moje bratstvo na “na više i zauzetije oblike dijeljenja”?